

לקט ידיעות – פברואר 2023

מנהלת התכנית: אל"ם (מיל') עו"ד פנינה שרביט ברוך

רכז התכנית ועורך הלקט: עו"ד אורי בארי

צוות המחקר: סתיו שם-טוב

♦ ידיעות מתוך ישראל

♦ ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

♦ ידיעות בינלאומיות

ידיעות מתוך ישראל

חקיקה

ב-15 בפברואר התקבל חוק לביטול אזרחותו או תושבותו של פעיל טרור שמקבל תגמול עבור ביצוע מעשה הטרור (תיקוני חקיקה), התשפ"ג-2023.

פסיקה

בג"ץ 87/23 דועאא גמגום נ' המפקד הצבאי לאזור יהודה ושומרון
ב-5 בפברואר דחה בג"ץ עתירה שהוגשה נגד צו הריסה שהוצא לדירת המפגע שביצע את פיגוע הירי בקרית ארבע בחודש אוקטובר 2022, שבו נרצח רונן חנניה ז"ל. בהמשך לכך, ב-15 בפברואר הרסו כוחות צה"ל את הדירה.

בג"ץ 1210/23 תמי ארד נ' שר המשפטים

ב-14 בפברואר [דחה](#) בג"ץ עתירה שהוגשה נגד הצעת החוק המתגבשת לתיקון חוק יסוד: השפיטה, במסגרתה נטען כי היא מתיימרת לשלול מבית המשפט העליון את הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על חקיקה של הכנסת, וחקיקת יסוד בפרט.

בג"ץ 1234/23 טל אורון נ' ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת

ב-16 בפברואר [דחה](#) בג"ץ עתירה שהוגשה נגד החלטת ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, להביא להצבעה במליאה בקריאה ראשונה את הצעת החוק המתגבשת לתיקון חוק-יסוד: השפיטה, כהצעת חוק שהוגשה מטעם הוועדה.

בג"ץ 3131/22 פורום קהלת נ' שר הבטחון

ב-19 בפברואר [דחה](#) בג"ץ עתירות שהוגשו נגד החלטות הממשלה הקודמת להעביר כספים לידי הרשות הפלסטינית, במסגרתן נטען כי העברת הכספים היא בניגוד להוראות החוק להקפאת כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה לטרור.

ערר (י-ם) 3689-20 ב.ג.נ' משרד הפנים

ב-2 בפברואר [דחה](#) בית הדין לעררים ערר שהוגש נגד אמות המידה שנקבעו לבחינת בקשות מקלט מאריתריאה, במסגרתן נקבע כי עריקות מהצבא אינה עילה מספקת למתן מעמד פליטות.

עדכונים נוספים

ב-2 בפברואר [פרסמה](#) היועצת המשפטית לממשלה, גלי בהרב-מיארה, את חוות דעתה ביחס לטיוטת תזכירי החוק שמקדמת הממשלה כחלק מהרפורמה המשפטית. חוות הדעת קובעת כי בחינה כוללת של ההסדרים מצביעה על פגיעה קשה במארג האיזונים והבלמים בין הרשויות, וכי שינויים משטריים צריכים להיעשות בהליך שקול וסדור, על בסיס תשתית עובדתית איתנה, ותוך גיבוש הסכמה רחבה.

ב-26 בפברואר התקיימה פסגה אזורית בעקבה בהשתתפות נציגים מישראל, הרשות הפלסטינית, מצרים, ירדן ובחסות אמריקאית. בסיום הפסגה [הוסכם](#) כי ישראל והרש"פ יבחנו את חידוש התיאום הביטחוני לקראת חודש הרמדאן, וכי ישראל לא תקדם בנייה חדשה ביהודה ושומרון בארבעת החודשים הקרובים, מעבר לבנייה שאושרה על ידי הקבינט המדיני-ביטחוני.
26 בפברואר, [הודעת היועץ לביטחון לאומי ג'ייק סאליבן](#).

ידיעות בינלאומיות הקשורות לישראל

ב-20 בפברואר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם, בתמיכת כלל המדינות החברות בה, הצהרה נשיאותית במסגרתה הביעה "חששות עמוקים" מהחלטת ישראל לקדם בנייה של 10,000 יחידות דיור חדשות בשטחי יהודה ושומרון ולהכשיר תשעה מאחזים. ישראל [גינתה](#) את ההצהרה. 20 בפברואר, [הודעת מועצת הביטחון](#); 20 בפברואר, [Reuters](#).

ב-21 בפברואר [פרסם](#) משרד הנציב העליון של האו"ם לזכויות אדם (OHCHR) הצהרה הקוראת לישראל לעצור את הליכי החקיקה המקודמים במסגרת הרפורמה המשפטית. זאת, בשל הסכנה החמורה שעולה מהם ליעילותה של מערכת המשפט להגן על שלטון החוק, זכויות אדם והעצמאות השיפוטית. 21 בפברואר, [ASIL](#).

ב-21 בפברואר [סרב](#) בית המשפט העליון בארצות הברית לדון בערעור שהוגש על [החלטת](#) ערכאת ערעור פדרלית מחדש יוני 2022, במסגרתה נקבע כי חוק במדינת ארקנסו משנת 2017 המחייב קבלני מדינה להצהיר כי הם לא תומכים בתנועת הדה-לגיטימציה נגד ישראל (BDS), לא סותר את התיקון הראשון לחוקה בדבר חופש הביטוי. 21 בפברואר, [Guardian](#).

ידיעות בינלאומיות

פלישת רוסיה לאוקראינה

ב-18 בפברואר [הודיעה](#) ארצות הברית, באופן רשמי, כי רוסיה ביצעה פשעים נגד האנושות באוקראינה. 22 בפברואר, [ASIL](#).

ב-23 בפברואר [אימצה](#) העצרת הכללית של האו"ם החלטה במסגרתה קראה לכינון שלום כולל, צודק ובר קיימא באוקראינה. זאת, במלאת שנה לפלישת רוסיה למדינה. בהחלטה תמכו 141 מדינות, 7 התנגדו ו-32 מדינות נמנעו. ישראל תמכה בהחלטה. 23 בפברואר, [ASIL](#); 23 בפברואר, [Reuters](#).

מאבק בטרור

ב-2 בפברואר [הודיעה](#) מחלקת ההגנה של ארצות הברית (DOD) כי שיחררה את מגיד חאן, פעיל אל-קאעידה שהיה כלוא במתקן המעצר בגואנטנמו כ-20 שנה, והורשע בשנת 2012 במסגרת עסקת טיעון ברצח וסיוע למזימת טרור. חאן שוחרר לבליז. 2 בפברואר, [Guardian](#).

ב-22 בפברואר [אישרה](#) הוועדה המיוחדת לעררים והגירה בבריטניה (SIAC) את החלטת משרד הפנים משנת 2019 לשלול את אזרחותה של שמימה ביגום, צעירה בריטית שנסעה לסוריה והצטרפה לדאעש בשנת 2015.
22 בפברואר, [Guardian](#).

זכויות אדם

ב-14 בפברואר [קבע](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי הרשעתו בפלילים של אזרח צרפתי שהדליף מסמכים וחשף פרשיית שחיתות במשרד רואי החשבון בו עבד, מהווה פגיעה לא מידתית בחופש הביטוי. זאת, בשל הערך הציבורי המצוי בחשיפת מידע על פרשיות שחיתות.

סייבר, טכנולוגיה ופרטיות

ב-16 בפברואר [חתמו](#) 57 מדינות, כולל ארצות הברית, סין, גרמניה ויפן, על [הצהרה](#) לא מחייבת בדבר שימוש צבאי אחראי בבינה מלאכותית (AI) ומערכות אוטונומיות.
לניתוח ההצהרה ודיון בחשיבותה ראו: [טוביאס וסטנר וג'ולייט פרנסואה-בלוין](#), 13 במרץ, [Just Security](#).

ב-14 בפברואר פרסמה מועצת הרגולטורים האירופאים להגנת מידע (EDPB) שלוש הנחיות סופיות על [תבניות אפלות ברשתות חברתיות](#); [היחס בין התחולה הטריטוריאלית של ה-GDPR לבין העברות מידע אל מחוץ לאירופה](#); [ומנגנוני הסמכה ככלי להכשרת העברת מידע אל מחוץ לאירופה](#).

ב-16 בפברואר [קבע](#) בית המשפט החוקתי הפדרלי בגרמניה כי מספר סעיפי חוק המנוסחים באופן נרחב ומתירים שימוש משטרתי באלגוריתמים אוטומטיים לניבוי פשיעה, אינם חוקתיים.

נשק

ב-23 בפברואר [פרסם](#) ממשל ביידן מזכר בדבר מדיניות ייצוא הנשק הקונבנציונלי של ארצות הברית (CAT).
לניתוח המזכר ראו: [ג'ון צ'אפל וארי טולאני](#), 2 במרץ, [Lawfare](#).

ב-21 בפברואר [הודיעה](#) רוסיה על השהיית השתתפותה באמנה לצמצום נשק גרעיני ([New START](#)) שנחתמה עם ארצות הברית בשנת 2011.
21 בפברואר, [Reuters](#). לדיון במשמעות ההשהיה ראו: [מריה קסירי](#), 17 במרץ, [EJIL: Talk!](#).

סנקציות

ב-15 בפברואר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2675 (2023) במסגרתה האריכה בתשעה חודשים את הסנקציות שהטילה על יחידים וארגונים המסכנים את השלום והיציבות בתימן, וכן האריכה בעשרה חודשים את המנדט של פאנל המומחים שמסייע ביישום הסנקציות. 15 בפברואר, [הודעת מועצת הביטחון](#).

שלטון החוק וזכויות פוליטיות

ב-15 בפברואר [הפנתה](#) הנציבות האירופית את פולין לבית הדין האירופי לצדק (CJEU) בשל הפרה של הדין האירופי, אגב [קביעות](#) של בית המשפט החוקתי במדינה כי הוראות הדין האירופי בנושאים כגון המבנה הארגוני ותפקוד בתי המשפט סותרות את החוקה הפולנית, וכי לחוקה יש עליונות במקרה של סתירה. 15 בפברואר, [Guardian](#); 15 בפברואר, [Politico](#).

ב-21 בפברואר [קבע](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי מולדובה הפרה את זכותה של שופטת במדינה להליך הוגן, כיוון שנציבות שירות השיפוט הלאומית, שניהלה נגדה שני הליכי משמעת, אינה מהווה ערכאה עצמאית. זאת, בשל הרכב חברי הנציבות והעדר ביקורת שיפוטית מספקת.

ב-23 בפברואר [קבע](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי אזרבייג'ן הפרה את האמנה כאשר הרשיעה פעיל זכויות אדם בשורה של עבירות התפרעות והפרעה לסדר הציבורי, עקב השתתפותו במחאות נגד גופים שלטוניים, מבלי שהוכח קיומן של העבירות באופן מספק.

התפתחויות מדיניות

ב-8 בפברואר [דחה](#) בית המשפט העליון בבריטניה עתירות שהוגשו נגד חוקתיות פרוטוקול צפון אירלנד, שנחתם כחלק מהסכם הברקזיט בין בריטניה לאיחוד האירופי, ומסדיר את מעמדה של צפון אירלנד. 8 בפברואר, [Guardian](#); 8 בפברואר, [Reuters](#).

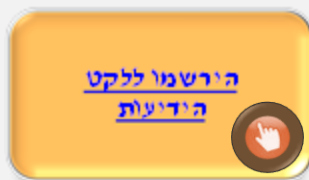
ב-27 בפברואר [חתמו](#) בריטניה והאיחוד האירופי על סט תיקונים בפרוטוקול צפון אירלנד (מסגרת וינדזור), המסדירים היבטי מסחר שלא הוסדרו באופן מספק בהסכם הברקזיט. 27 בפברואר, [הודעת האיחוד האירופי](#).

התפשטות מגפת הקורונה

ב-17 בפברואר פרסמה ועדת החירום לסדר הציבורי בקנדה דוח מקיף בדבר נסיבות ההכרזה על מצב החירום במדינה בחודש פברואר 2022, כחלק מההתמודדות עם ההפגנות הנרחבות שנערכו נגד חובת החיסון במדינה (מחאת נהגי המשאיות).

17 בפברואר, Reuters.

לקט הידיעות "משפט וביטחון לאומי" מתפרסם אחת לחודש. צפו בלקטי הידיעות הקודמים.

*אם נתקלתם בבעיה בהרשמה, ניתן להירשם על ידי שליחת שם מלא וכתובת דוא"ל ל- orib@inss.org.il

ניתן למצוא אותנו ב:

© 2017 כל הזכויות שמורות